

KOMMUNIKATION TILL ÖVERKOMLIGA PRISER FÖR FÖRETAG OCH KONSUMENTER

Informations- och kommunikationsteknik (IKT), data- och internetanslutningstjänster har kommit i stället för traditionella telefons tjänster såsom huvudsakliga produkter för både konsumenter och företag. I dag finns alltmer audiovisuellt innehåll tillgängligt på begäran samtidigt som internetuppkopplingen i form av 4G och 5G uppvisar en exponentiell tillväxt. Följaktligen har EU fastställt en lagstiftningsram för telekommunikationer som omfattar fasta och trådlösa telekommunikationer, internet, sändnings- och överföringstjänster, med hjälp av en uppsättning bestämmelser som gäller i alla EU-medlemsstater.

RÄTTSLIG GRUND

Eftersom fördragen inte innehöll några direkta befogenheter inom området elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster härleds jurisdiktionen på detta område i stället från olika artiklar inom EUF-fördraget. Medievaror och medietjänster är komplicerade och kan varken definieras enbart som kulturföremål eller rätt och slätt som ekonomiska varor. Därför måste det byggas upp en politik utgående från detta rättsläge. EU får vidta relevanta åtgärder inom ramen för sektorsvisa och övergripande strategier, bland annat inom industripolitik (artikel 173 i EUF-fördraget), konkurrenspolitik (artiklarna 101–109 i EUF-fördraget), handelspolitik (artiklarna 206 och 207 i EUF-fördraget), transeuropeiska nät (TEN) (artiklarna 170–172 i EUF-fördraget), forskning och teknisk utveckling samt rymden (artiklarna 179–190 i EUF-fördraget), tillnärmning av lagarna om teknisk harmonisering eller användning av liknande tekniska standarder (artikel 114 i EU-fördraget), fri rörlighet för varor (artiklarna 28, 30, 34–35 i EUF-fördraget), fri rörlighet för personer, tjänster och kapital (artiklarna 45–66 i EUF-fördraget), utbildning, yrkesutbildning, ungdomsfrågor och idrott (artiklarna 165 och 166 i EUF-fördraget och kultur (artikel 167 i EUF-fördraget).

MÅL

För att följa upp Lissabonstrategin utformades den digitala agendan för Europa^[1] som ett av sju flaggskeppsinitiativ i kommissionens Europa 2020-strategi. Denna offentliggjordes i maj 2010 och syftar till att definiera vilken roll användningen av IKT kommer att nödgas spela för att EU ska kunna uppnå sina ambitiösa mål för 2020. I Europa 2020-strategin framhålls hur viktig bredbandsutbyggnaden är för att

[1]Den digitala inre marknaden – <http://ec.europa.eu/digital-agenda/>

näringslivet och konsumenterna ska få överkomligt prissatta kommunikationsmetoder. Dagens lagstiftningsram för elektroniska kommunikationsnät och elektroniska kommunikationstjänster bygger därför på tre huvudsakliga mål: att uppmuntra till konkurrens, att få marknaden att fungera bättre och att garantera användares grundläggande rättigheter. Uppmuntran till konkurrens har som övergripande mål att EU:s konsumenter ska få flera överkomligt prissatta, högkvalitativa och innovativa tjänster att välja mellan. Bestämmelserna är enkla, flexibla och teknikneutrala och syftar till avreglering på lång sikt.

RESULTAT

Dagens lagstiftningsram för telekommunikationer består av ett paket sammansatt av direktiv och förordningar och antogs i september 2016. Avsikten var att hänsyn skulle tas till den snabba utvecklingen inom sektorn och att bestämmelserna om elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster skulle harmoniseras, både de faktiska reglerna och de förfaranden som krävs för genomförandet av dem.

- I sitt meddelande av den 14 september 2016 *Konnektivitet för en konkurrenskraftig digital inre marknad – mot ett europeiskt gigabitsamhälle* anmodade kommissionen Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén att behandla dess förslag om översyn av de nuvarande målen för och rättsakterna om elektroniska telekommunikationer.
- [Kostnaderna för elektroniska kommunikationer](#) har gått ner^[2], i och med att roamingavgifterna för data, samtal och SMS [har avskaffats för personer som är bosatta inom EU och reser inom EU eller internationellt](#). Sedan 2017 har priserna blivit billigare för både invånare och besökare tack vare reglerna om ”roaming som hemma” och de gratis surfpunkter som erbjuds invånare och besökare på offentliga platser överallt i Europa med hjälp av WiFi4EU^[3].
- Bättre skydd för konsumenterna och näringslivet säkerställs genom lagstiftning om integritetsskydd ([direktiv 2009/136/EG](#)^[4]) och dataskydd ([direktiv 95/46/EG](#)^[5]), vilka ytterligare förbättrats genom den nya lagstiftningsramen om dataskydd ([förordning \(EU\) 2016/679](#)^[6] och [direktiv \(EU\) 2016/680](#)), genom förstärkning av mandatet för Europeiska byrån för nät- och informationssäkerhet (Enisa)^[7], genom antagandet av [direktiv \(EU\) 2016/1148](#) om åtgärder för en hög gemensam nivå på säkerhet i nätverks- och informationssystem i hela unionen^[8], genom förstärkning av rätten att byta operatör för fast eller mobil telefoni inom en arbetsdag, samtidigt som man behåller sitt gamla telefonnummer, dvs. nummerportabilitet

[2][EUT L 172, 30.6.2012](#), s. 10. Unionslagstiftningen har bidragit till att priserna på telekommunikationstjänster gått ned med omkring 30 % under det gångna årtiondet.

[3]Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordningarna (EU) nr 1316/2013 och (EU) nr 283/2014 vad gäller främjande av internetkonnektivitet i lokala samhällen, [COM\(2016\)0589](#).

[4]EUT L 337, 18.12.2009, s. 11.

[5]EGT L 281, 23.11.1995, s. 31.

[6]EUT L 119, 4.5.2016, s. 1.

[7]Inrättad genom förordning (EG) nr 460/2004 (EUT L 77, 13.3.2004, s. 1). Europaparlamentets lagstiftningsresolution av den 16 april 2013 om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska byrån för nät- och informationssäkerhet (Enisa) (EUT C 45, 5.2.2016, s. 102).

[8]EUT L 194, 19.7.2016, s. 1.

([direktiv 2009/136/EG](#)), och genom inrättandet av det gemensamma europeiska larmnumret 112 ([direktiv 2009/136/EG](#)), journumret 116#000 för försvunna barn, journumret 116#11 för barn och journumret 116#23 för emotionellt stöd och en nätplattform för tvistlösning mellan konsumenter och e-handlare^[9].

- Tillgängligare telekommunikationer säkerställdes genom att det infördes konkurrensfrämjande lagstiftning med tydliga och inkluderande bestämmelser, bättre kvalitet, bättre priser och flera tjänster (den europeiska kodexen för elektronisk kommunikation), samt genom investeringar i bredbandsnät till stöd för snabba internetjänster och stöd till trådlös teknik som 3G och LTE genom programmet för radiospektrumpolitik och genom en [harmoniserad användning av frekvensbandet 470–790 MHz i unionen](#) så att alla viktiga socioekonomiska drivkrafter ska få internetuppkoppling med kapacitet på gigabitnivå^[10].

För att förbättra överensstämmelsen mellan de nationella regleringsförfarandena för telekommunikationer främjar Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation (Berec) ([förordning \(EU\) 2018/1971](#)^[11]) samarbetet mellan nationella regleringsmyndigheter och kommissionen, samt arbetar för bästa praxis och gemensamma metoder. Samtidigt undviks inkonsekvent reglering som skulle kunna bli konkurrensnedvridande på den inre telekommarknaden. Denna uppdaterade lagstiftning uppdrar åt de nationella regleringsmyndigheterna att främja konkurrensen om tillhandahållandet av elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster, liksom också att fastställa de principer som ligger till grund för deras verksamhet, alltså oberoende, opartiskhet, öppenhet och rätt att överklaga. För spektrumförvaltningen fastställs i det fleråriga programmet för radiospektrumpolitik politisk inriktning och politiska målsättningar för den strategiska planeringen och harmoniseringen av radiospektrum. Detta säkerställer en fungerande inre marknad på sådana EU-politiska områden som innefattar spektrumanvändning, såsom elektroniska kommunikationer, forskning, teknisk utveckling och rymden, transporter, energi och det audiovisuella området.

EUROPAPARLAMENTETS ROLL

Europaparlamentet förespråkar en robust och avancerad IKT-politik och har varit mycket aktivt i antagandet av rättsakter på området, av omsorg om ökad nytta för konsumenterna och näringslivet. Parlamentet har därför hela tiden bidragit till att hålla tyngdpunkten på frågor om IKT genom initiativbetänkanden, muntliga och skriftliga frågor, studier^[12], arbetsseminarier^[13], yttranden och resolutioner. Parlamentet har också efterlyst en bättre samordning av de nationella insatserna för utveckling av alleuropeiska tjänster samt EU-stöd till IKT-forskning och -utveckling.

[9] Plattformen finns tillgänglig på <http://ec.europa.eu/consumers/odr/> och ytterligare information på: http://ec.europa.eu/consumers/solving_consumer_disputes/non-judicial_redress/adr-odr/index_en.htm

[10] EUT L 138, 25.5.2017, s. 131.

[11] EUT L 321, 17.12.2018, s. 1.

[12] EP Think Thank: <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/en/0083c7a4db/Think-Tank.html#studies>

[13] Utfrågningar: <http://www.europarl.europa.eu/committees/sv/events.html?id=workshops#documents>

Europaparlamentet har påmint om behovet av att spektrumet från den ”digitala utdelningen” används för att åstadkomma bredband för alla EU-invånare och betonat att det krävs fler åtgärder för att säkerställa allmänt utbredd och snabb tillgång till bredband samt [digital kompetens och digitala färdigheter för alla medborgare och konsumenter](#)^[14]. Parlamentet [understryker även vikten av en säker cyberrymd](#)^[15], som ska garantera ett robust skydd överlag för den personliga integriteten och de medborgerliga friheterna för konsumenterna och näringslivet i en digital miljö. Samtidigt har parlamentet med kraft ställt sig bakom teknikneutralitet, ”nätneutralitet” och ”nätfrihet” för unionsmedborgare, liksom åtgärder i fråga om tillgång till eller användning av tjänster och applikationer via telekommunikationsnät, med utgångspunkt i att medborgarnas grundläggande fri- och rättigheter respekteras. Dessa åtgärder måste också säkerställa att [leverantörer av internettjänster inte försämrar användarnas möjligheter att ta del av innehåll och applikationer och/eller utnyttja tjänster av valfritt slag](#)^[16].

Parlamentet arbetar med att systematiskt befästa dessa garantier genom lagstiftning. Parlamentet spelar en nyckelroll för att få bort hindren på den digitala inre marknaden och modernisera EU:s telekommunikationsbestämmelser för dagens digitala och datadrivna produkter och tjänster, [för att digitaliseringen ska bli till större nytta för konsumenterna och näringslivet](#). Parlamentet har därför förbättrat åtkomsten till data och dataöverföringen för alla genom att fastställa normer för nätneutralitet, harmonisera användningen av frekvensbandet 470–790 MHz, stödja kostnadsfri trådlös internetuppkoppling för alla i städer och byar (Wifi4EU), investera i högpresterande datormoln och forskningsmoln (det europeiska öppna forskningsmolnet) och avskaffa roamingavgifterna, till exempel med hjälp av [bestämmelserna om ”roaming som hemma”](#)^[17]. Parlamentet har tagit initiativ till och slutfört viktigt lagstiftningsarbete för att gynna e-handel för konsumenterna och näringslivet i EU, framför allt för små och medelstora företag. Bland exemplen på detta märks [direktiv 2014/61/EU](#) om åtgärder för att minska kostnaderna för utbyggnad av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation^[18], [förordning \(EU\) nr 910/2014](#) om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden^[19], vilka har som syfte att det ska gå lättare att bedriva elektronisk affärsverksamhet^[20]. Parlamentet har bemött kommissionens förslag genom att stödja en modernisering av upphovsrättslagstiftningen och en uppdatering av unionslagstiftningen om audiovisuella medietjänster.

Till detta kommer att parlamentet med framgång slutfört lagstiftningsarbetet om en reform av uppgiftsskyddet. Den 27 april 2016 antogs [direktiv \(EU\) 2016/680](#)^[21] för att garantera fysiska personer ett effektivt skydd i samband med behandlingen av personuppgifter, såsom en grundläggande rättighet. Dessutom har Europaparlamentet

[14]EUT C 81 E, 15.3.2011, s. 45.

[15]EUT C 332 E, 15.11.2013, s. 22.

[16]EUT C 153 E, 31.5.2013, s. 128.

[17]EUT L 310, 26.11.2015, s. 1.

[18]EUT L 155, 23.5.2014, s. 1.

[19]EUT L 257, 28.8.2014, s. 73.

[20][COM\(2017\)0228](#) – inte längre i kraft.

[21]EUT L 119, 4.5.2016, s. 89.

och rådet antagit [förordning \(EU\) 2016/679](#)^[22] om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter. Parlamentets utskott för medborgerliga fri- och rättigheter sade vid en omröstning nyligen ja till bestämmelser om respekt för privatlivet och skyddet av personuppgifter i elektroniska kommunikationer för att göra det lättare för affärsverksamheten^[23]. Parlamentet bedriver ett omfattande lagstiftningsarbete om de förslag som lagts fram som uppföljning av strategin för den digitala inre marknaden och [resolutionen om ”Vägen mot en rättsakt för den digitala inre marknaden”](#)^[24], där det tas itu med frågor såsom omotiverad geoblockering^[25], gränsöverskridande paketleveranser^[26], gränsöverskridande portabilitet för innehållstjänster online^[27], en översyn av förordningen om konsumentskyddssamarbete^[28], audiovisuella medietjänster^[29], det fria flödet av icke-personuppgifter^[30], avtal om försäljning av varor på nätet och annan distansförsäljning av varor^[31], och avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll^[32]. Parlamentet antog nyligen resolutionen om internetkonnektivitet för tillväxt, konkurrenskraft och sammanhållning: [ett europeiskt gigabitsamhälle och 5G](#)^[33], för att gynna tidtabellen för ibruktagande av 5G med syfte att underlätta uppkoppling för konsumenterna och näringslivet.

Mariusz Maciejewski / Frédéric Gouardères
05/2019

[22]EUT L 119, 4.5.2016, s. 1.

[23][COM\(2017\)0010](#).

[24]EUT C 11, 12.1.2018, s. 55.

[25][COM\(2016\)0289](#).

[26][COM\(2016\)0285](#).

[27]COM(2015)0627.

[28][COM\(2016\)0283](#).

[29]COM(2016)0287.

[30][COM\(2017\)0495](#).

[31]COM(2015)0635.

[32]COM(2015)0634.

[33]EUT C 307, 30.8.2018, s. 144.

